

Wrocław, 2 marca 2021 roku

WK.WR.40.57.2020.437

**Pan
Jacek Sutryk
Prezydent Wrocławia**

**pl. Nowy Targ 1-8
50-141 Wrocław**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 2137) przeprowadziła, w okresie od 16 listopada 2020 r. do 8 lutego 2021 r. kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Miasta Wrocław. Zakres badanych zagadnień, okres objęty kontrolą oraz ustalenia przedstawiono szczegółowo w protokole kontroli, podpisanym 11 lutego 2021 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce.

Pozytywnie należy ocenić gotowość do współpracy z kontrolującymi pracownikami Urzędu Miejskiego, którzy przygotowywali materiały do kontroli i udzielali niezbędnych wyjaśnień.

Stwierdzone w wyniku kontroli gospodarki finansowej Miasta nieprawidłowości i uchybienia wystąpiły w zakresie niżej wskazanych zagadnień:

Księgowość i sprawozdawczość

W księgach rachunkowych Urzędu Miejskiego w okresie od 1 stycznia 2019 r. do 30 czerwca 2020 r. funkcjonowało konto bilansowe 074 – „Odpisy aktualizujące gruntów”, które nie zostało ujęte w zasadach (polityce) rachunkowości wprowadzonych zarządzeniem Prezydenta Wrocławia nr K/45/18 z 19 grudnia 2018 r. i nie określono zasad klasyfikacji zdarzeń dla tego konta. W ww. zasadach (polityce) rachunkowości nie uregulowano prowadzenia ewidencji księgowej przy użyciu programu Excel z wyodrębnieniem klasyfikacji budżetowej dochodów Urzędu realizowanych w imieniu i na rzecz Miasta Wrocławia przez Wrocławskie Mieszkania Sp. z o.o. Stosownie do art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a) oraz art. 10 ust. 2 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (obecnie Dz.U. z 2021 r. poz. 217) jednostka powinna posiadać dokumentację opisującą w języku polskim przyjęte przez nią zasady (politykę) rachunkowości, a w szczególności dotyczące: sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych, w tym co najmniej: zakładowego planu kont, ustalającego wykaz kont księgi głównej, przyjęte zasady klasyfikacji zdarzeń, zasady prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej. Kierownik jednostki ustala w formie pisemnej i aktualizuje dokumentację, opisującą przyjęte przez nią zasady (politykę) rachunkowości.

Dochody budżetowe

W sprawozdaniach Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych oraz Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2019 r. zaniżono o kwotę 4.671.474,23 zł skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa w zakresie rozłożenia na raty, odroczenia terminu płatności. Było to niezgodne z zasadami sporządzania sprawozdań budżetowych, określonymi w § 3 ust. 1 pkt 11 lit. b) w związku z § 7 ust. 4 załącznika nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2019 r. poz. 1393 ze zm.). W ww. sprawozdaniach skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa w zakresie rozłożeń na raty, odroczeń terminu płatności, zwolnień z obowiązku pobrania oraz ograniczeń poboru w podatku rolnym, w podatku od nieruchomości oraz w podatku leśnym, wykazano w kwocie 3.544.933,21 zł. W przedmiotowych skutkach:

- nie uwzględniono (nie dodano) kwoty 2.809.251,30 zł, która stanowiła ratę (płatną do 18 lutego 2020 r.) zapłaty zaległości podatkowej z tytułu podatku od nieruchomości ustaloną w harmonogramie spłat decyzją nr WZN-DU.3120.1.22.2019.WM z 23 sierpnia 2019 r., a dokonano zmniejszenia przedmiotowych skutków o kwotę 1.682.278 zł,
- nie uwzględniono (nie dodano) kwoty 94.747 zł, która stanowiła raty (płatne od 24 stycznia 2020 r. do 24 sierpnia 2023 r.) zapłaty zaległości podatkowej z tytułu podatku od nieruchomości ustalone w harmonogramie spłat decyzją nr WZN-DU.3120.2.24.2019.EC z 13 czerwca 2019 r.,
- nie uwzględniono (nie dodano) kwoty 85.263,93 zł, która stanowiła raty (płatne od 10 stycznia 2020 r. do 11 kwietnia 2023 r.) zapłaty zaległości podatkowej z tytułu podatku od nieruchomości ustalone w harmonogramie spłat decyzją nr WZN-DU.3120.2.72.2019.IS z 26 listopada 2019 r.,
- omyłkowo uwzględniono (dodano) kwotę 66 zł (na podstawie decyzji nr WZN-DU.3120.2.30.2019.DR w sprawozdaniach została ujęta kwota 2.957,72 zł zamiast 2.891,72 zł).

Zgodnie z § 24 ust. 6 załącznika nr 36 do powołanego rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej korekty rocznego sprawozdania Rb-PDP wraz z uzasadnieniem oraz rocznego sprawozdania Rb-27S, wyłącznie w zakresie danych objętych sprawozdaniem Rb-PDP, jednostki samorządu terytorialnego dokonują do 5 lat wstecz licząc od końca roku budżetowego poprzedzającego rok stwierdzenia nieprawidłowości.

Zamówienia publiczne

W 2 spośród 4 objętych kontrolą zamówień publicznych, przeprowadzonych w trybie przetargu nieograniczonego, zwrotu 70% zabezpieczenia należytego wykonania umowy dokonano po umownym terminie określonym na 30 dni od daty wykonania zamówienia i uznania przez Zamawiającego za należycie wykonane a tym samym po terminie określonym w art. 151 ust. 1 ustawy z 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1579 ze zm.,

Dz.U. z 2018 r. poz. 1986 ze zm., Dz.U. z 2019 r. poz. 1843). I tak, w przypadku zamówienia publicznego:

- pn. „Budowa szybu wraz z dostawą i montażem windy osobowej w budynku Urzędu Miejskiego Wrocławia przy pl. Nowy Targ 1-8 we Wrocławiu” zwrotu zabezpieczenia należytego wykonania umowy w kwocie 9.225,44 zł plus odsetki, dokonano 17 grudnia 2020 r., pomimo iż odbioru robót wykonanych w ramach umowy WOU.DO/272/73/2020/DR z 20 lutego 2020 r. dokonano ostatecznie 11 września 2020 r. a tym samym zwrotu ww. kwoty, Zamawiający powinien dokonać najpóźniej w terminie do 11 października 2020 r. (opóźnienie wyniosło 67 dni);
- pn. „Przebudowa pomieszczeń lokalu użytkowego Piwnicy Świdnickiej w budynku Ratusza Staromiejskiego przy Sukiennicach 12-15 we Wrocławiu” zwrotu zabezpieczenia należytego wykonania umowy w kwocie 156.273,66 zł plus odsetki, dokonano 30 września 2020 r., pomimo iż odbioru robót wykonanych w ramach umowy WOU.DO/272/161/2019/DR z 31 października 2019 r. wraz z aneksami nr 1 i 2 dokonano ostatecznie 12 sierpnia 2020 r. a tym samym zwrotu ww. kwoty Zamawiający powinien dokonać najpóźniej w terminie do 11 września 2020 r. (opóźnienie wyniosło 19 dni).

Dług publiczny

W dniu 30 kwietnia 2012 r. pomiędzy Wrocławskim Przedsiębiorstwem Hala Ludowa Spółka z o. o. a Miastem Wrocław została podpisana Umowa Wsparcia projektu „Rewitalizacji Hali Stulecia i terenów wystawowych etap IV budowa parkingu i remontu terenów zielonych” oraz aneks nr 1 z 15 maja 2017 roku. Z umowy i aneksu wynika, że Miasto zobowiązało, się do obejmowania w zamian za wkład pieniężny nowych udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym Spółki, w okresie od 2014 r. do 2043 r., łącznie do kwoty 143.700.000 zł w celu wsparcia finansowego opisanego projektu. Zobowiązania Miasta, o których mowa w pkt 2 i pkt 4.2 Umowy Wsparcia, należy na podstawie § 3 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie szczegółowego sposobu klasyfikacji tytułów dłużnych zaliczanych do państwowego długu publicznego (Dz.U. Nr 298 poz. 1767) zaliczyć do tytułu dłużnego „kredyty i pożyczki” (spłacanego wydatkami budżetowymi) o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (obecnie Dz.U. z 2021 r. poz. 305).

Gospodarka mieniem

W przypadku sprzedaży nieruchomości zabudowanej położonej przy ul. Andrzeja/Marii Skłodowskiej Curie, w Katowicach na etapie ogłoszenia o przetargu zobligowano przyszłego nabywcę do zapłaty kwoty 72.065,34 zł, którą wg ogłoszenia "Gmina zapłaciła Zarządcy na konto lokacyjne na poczet remontu, którego celem było usunięcie zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi w związku ze złym stanem technicznym budynku". Powyższa kwota została zapłacona przez nabywcę ww. nieruchomości. Tymczasem faktycznie poniesione wydatki na poczet zaliczek na przyszłe remonty

wyniosły 71.120,60 zł (różnica 944,74 zł). W trakcie kontroli Gmina wystąpiła do zarządcy nieruchomości o wyjaśnienie powstałej różnicy.

Rozliczenia jednostki samorządu terytorialnego z jednostkami organizacyjnymi.

Ustalenia w zakresie przeznaczenia opłat pobieranych za żywienie dzieci w latach 2018-2019, wskazują, iż Prezydent Wrocławia w ramach posiadanych uprawnień, stosownie do art. 68 w związku z art. 69 ust. 1 powołanej ustawy o finansach publicznych, powinien podjąć działania mające na celu ujednoczenie w jednostkach oświatowych procedur związanych z wyborem wykonawców usługi restauracyjnej (cateringowej). Przyjęcie we wszystkich jednostkach oświatowych jednolitego kryterium oceny ofert oraz okresu świadczenia usługi restauracyjnej (cateringowej), będzie miało wpływ na kwotę wynagrodzenia oraz wysokość marży, oferowanych przez wykonawców. Przepisy ustawy Prawo zamówień publicznych dają również możliwość wyboru wykonawców tego typu usług w trybie zamówienia wspólnego. Podjęcie ww. działań pozwoliłoby jednocześnie wykluczyć potrzebę zlecenia przez jednostki oświatowe podmiotom zewnętrznym usług związanych z przygotowaniem i przeprowadzeniem postępowań na wybór wykonawców usługi restauracyjnej i ponoszenia z tego tytułu wydatków.

Za zaistniałe w okresie objętym kontrolą nieprawidłowości i uchybienia odpowiedzialność ponoszą: Prezydent Miasta Wrocławia na podstawie art. 53 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, art. 4 ust. 5 ustawy o rachunkowości i Skarbnik Miasta na podstawie art. 54 ust. 1 powołanej ustawy o finansach publicznych oraz zgodnie z zakresami czynności pracownicy urzędu.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie przepisu art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie skutecznych działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości, między innymi poprzez realizację następujących wniosków:

1. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2021 r. poz. 217), w szczególności w zakresie aktualizowania dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości, stosownie do art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a) oraz art. 10 ust. 2 ustawy.
2. Przestrzeganie przepisów ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 305), w szczególności w zakresie zapewnienia przez Prezydenta Wrocławia adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, w szczególności w zakresie podjęcia działań mających na celu ujednoczenie zasad wyboru wykonawców usługi

- restauracyjnej (cateringowej) w związku z realizacją przez jednostki oświatowe, zadania dotyczącego wyżywienia uczniów, stosownie do postanowień art. 68 i art. 69 ustawy.
3. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 1564 ze zm.), w szczególności:
 - a) w zakresie wykazywania w sprawozdaniach Rb-27S i Rb-PDP skutków decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 11 lit. b) w związku z § 7 ust. 4 załącznika nr 36 do rozporządzenia;
 - b) sporządzenie korekty sprawozdania Rb-27S i Rb-PDP za 2019 r., stosownie do § 24 ust. 6 załącznika nr 36 do powołanego rozporządzenia.
 4. Poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu o skutkach finansowych wynikających ze sporządzenia korekty sprawozdania Rb-27S i Rb-PDP za 2019 r.
 5. Przestrzeganie postanowień ustawy z 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2019 poz. 2019 ze zm.), w szczególności w zakresie dokonywania zwrotu zabezpieczenia należytego wykonania umowy, w terminie 30 dni od dnia wykonania zamówienia i uznania przez zamawiającego za należycie wykonane, stosownie do art. 453 ust. 1 ustawy Pzp.
 6. Zaklasyfikowanie zobowiązań wynikających z Umowy Wsparcia z 30 kwietnia 2012 r. podpisanej z Wrocławskim Przedsiębiorstwem Hala Ludowa Spółka z o. o. do tytułu dłużnego „kredyty i pożyczki” zgodnie z art. 72 ust. 1 pkt 2 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych oraz § 3 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie szczegółowego sposobu klasyfikacji tytułów dłużnych zaliczanych do państwowego długu publicznego (Dz.U. Nr 298 poz. 1767) oraz dokonanie weryfikacji innych umów podpisanych przez Miasto Wrocław w celu prawidłowej klasyfikacji zobowiązań z nich wynikających do tytułów dłużnych oraz poinformowanie Regionalnej Izby we Wrocławiu o skutkach podjętych działań.
 7. Poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu o wynikach, w tym finansowych, podjętych działań w następstwie udzielonej odpowiedzi przez zarządcę nieruchomości położonej przy ulicy Andrzeja/Marii Skłodowskiej Curie, w Katowicach, na przesłane w trakcie kontroli pismo Miasta, w zakresie różnicy w kwocie 944,74 zł dotyczącej wpłaconych przez Miasto zaliczek na poczet przyszłych remontów ww. nieruchomości.

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, zgodnie z przepisem art. 9 ust. 3 i ust. 4 powołanej ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, zawiadomienia o wykonaniu wniosków lub

o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego. Podstawą zgłoszenia może być zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwie zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan
Jarosław Chałampowicz
Przewodniczący Rady Miejskiej Wrocławia